Tofacitinib (Xeljanz®)

Inleiding
Uw behandelend arts en/of MDL-verpleegkundig(e) specialist heeft met u gesproken over het gebruik van Tofacitinib (Xeljanz®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van Tofacitinib en over hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze folder is echter géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of verpleegkundige terecht.

Algemeen
De oorzaak van colitis ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt vaak tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. Medicijnen kunnen de darmontstekingen onderdrukken, maar ze kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met medicijnen kunnen de ontstekingen en daarmee de klachten weer terugkomen.

Werking
Tofacitinib behoort tot de groep van de Janus-kinase remmers (JAK-remmers). JAK-remmers zijn signaaleiwitten die binnenin de cel zijn betrokken bij het ontstaan en onderhouden van ontstekingen. JAK-remmers zijn kleine moleculen die de activiteit van de Janus-kinasen verminderen. Op die manier doorbreken ze de vicieuze cirkel van het in stand houden van de ontstekingen in de darm bij colitis ulcerosa.

Voorzorgsmaatregelen
Informeer uw behandelend arts altijd als er sprake is van één of meer van onderstaande omstandigheden:

- bij een infectie op één plaats op uw lichaam (zoals een zweer op uw been);
- bij een infectie in uw hele lichaam (zoals griep);
- bij een verhoogde vatbaarheid op infecties (bijvoorbeeld door diabetes mellitus, chronische longziekten);
- bij een langdurige of steeds terugkerende infectie (bijvoorbeeld koortsblaasjes, genitale herpes of gordelroos);
- als er sprake is van hoog cholesterol;
- bij besmetting met tuberculose in het verleden;
- als u in de afgelopen vier weken een levend vaccin hebt gekregen;
- bij een ernstige leveraandoening;
- bij galactose-intolerantie, lactasedeficiëntie of een glucose-galactosemalabsorptie;
- als u in het verleden een vorm van kanker hebt gehad;
- als u in het verleden een diep veneuze trombose of een longembolie hebt gehad;
- bij gebruik van andere medicatie. Neem altijd een lijstje mee naar uw behandelend arts met daarop alle door u gebruikte medicijnen.

Voorbereiding start Tofacitinib
Omdat Tofacitinib het afweersysteem onderdrukt, kunnen bepaalde ziekten plotseling actief worden, bijvoorbeeld tuberculose (TBC) en hepatitis (besmettelijke leverontsteking). Je kunt tuberculose en hepatitis meedragen zonder dat je hiervan klachten hebt.

Bij alle patiënten wordt voor de start met Tofacitinib gekeken of er een vroegere besmetting met tuberculose heeft plaatsgevonden en of er sprake is van een eventuele besmetting. Dit wordt getest via een bloedafname.

Gebruik
Tofacitinib wordt toegediend in tabletvorm. Dit zijn tabletten van 5 of 10 milligram.

U start met een inductietherapie. U krijgt dan de Tofacitinib tweemaal daags 10 milligram. Na een periode van 8 weken begint de onderhoudstherapie; dit houdt in dat u twee keer per dag 5 milligram Tofacitinib neemt, of twee keer per dag 10 milligram. Dit is afhankelijk van het advies van uw arts.

Wanneer?
Neem Tofacitinib iedere keer op hetzelfde tijdstip van de dag, zoals voorgeschreven. U kunt er iets bij eten, maar dat hoeft niet.

Het duurt gemiddeld 8 weken voordat u iets van de behandeling merkt. Het kan soms ook nog wat langer duren.

Bijwerkingen
Zoals bij alle geneesmiddelen, kan ook het gebruik van Tofacitinib bijwerkingen geven. Let wel, niet iedereen zal last krijgen van deze bijwerkingen.

Bijwerkingen die vaak (1 tot 10 procent) voorkomen zijn: longontsteking, griep, herpes zoster, urineweginfectie, voorhoofdsholteontsteking, bronchitis, verkoudheid. Daarnaast: bloedarmoede, hoofdpijn, hoge bloeddruk, hoesten, buikpijn, braken, diarree, misselijkheid, maagklachten, huiduitslag, gewrichtspijn, vocht in enkels, koorts en vermoeidheid.

Interacties met andere geneesmiddelen
De behandeling met Tofacitinib wordt vooralsnog niet gecombineerd met andere afweeronderdrukkende medicijnen, omdat de kans op infecties dan kan toenemen.

Voorbeelden van medicijnen die niet in combinatie met Tofacitinib genomen kunnen worden zijn: thiopurines, methotrexaat, ciclosporine en tacrolimus of anti-TNF middelen (Infliximab, Adalimumab en Golimumab). Ook het gebruik van grapefruits, grapefruitsap en producten waar grapefruit in voorkomen raden wij af. Ook ontraden we het gebruik van sint-janskruid in combinatie met Tofacitinib. Deze middelen kunnen de werking namelijk beïnvloeden.

Vaccinaties
Meld altijd aan de arts dat u Tofacitinib gebruikt. Tofacitinib kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door vaccins vergroten. Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moeten vermeden worden tijdens het gebruik van Tofacitinib. Overleg met uw apotheker of arts als u moet worden gevaccineerd. Griepvaccinatie mag wel worden gedaan bij gebruik van Tofacitinib.

Zwangerschap
Tofacitinib mag niet worden ingenomen als u zwanger bent of borstvoeding geeft.

Tot slot
Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan gerust contact op met uw MDL-verpleegkundige.

Contact
U kunt ons dagelijks bereiken voor vragen, voor advies, bij klachten/bijwerkingen of als u zelf een afspraak wilt maken voor het verpleegkundig spreekuur.
We hebben telefonische spreekuur op maandag, woensdag en donderdag tussen 8.00 en 9.00 uur. U kunt ons bereiken op telefoonnummer: (0182) 50 56 54.

U kut ook mailen naar:
mdlverpleegkundige@ghz.nl.
Vermeld in uw e-mail uw patiëntnummer en/of geboortedatum. Wij proberen uw e-mail binnen twee werkdagen te beantwoorden.

Bij klachten of dringende vragen die niet tot het telefonisch spreekuur kunnen wachten, kunt u ons de hele werkdag op maandag tot en met donderdag (tussen 8.00 en 16.30 uur) telefonisch bereiken. Op vrijdag of bij afwezigheid van de verpleegkundige kunt u telefonisch contact opnemen met de secretaresse van de MDL-artsen, via: (0182) 50 50 50.

Meer informatie
Op de volgende websites vindt u betrouwbare informatie over uw ziektebeeld:

- www.crohn-colitis.nl
- www.mlds.nl

Heeft u nog vragen?
Voor meer informatie over het Groene Hart Ziekenhuis (GHZ) kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl.

Adres
Groene Hart Ziekenhuis, locatie Gouda
Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis
(0182) 50 50 50.

Colofon
uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
maart 2022
04.07.128